

# РЕШЕНИЕ

№ 40958

гр. София, 08.12.2025 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69 състав, в**  
публично заседание на 12.11.2025 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Милена Славейкова**

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **10607** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал.2 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Образувано е по жалба на Е. Г., [дата на раждане], ЛНЧ [ЕГН], гражданин на Република Турция, с адрес в [населено място], [община], област К., срещу Решение № 134-Х от 16.09.2025 г. на интервюиращ орган при Държавната агенция за бежанците (ДАБ) при МС, с което на основание чл.76б, ал.1, т.2 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) не е допусната за разглеждане до производство за предоставяне на международна закрила последващата му молба рег. № УП-35692 от 01.09.2025 г.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на решението поради съществени процесуални нарушения и неправилно приложение на закона. Жалбоподателят поддържа, че административният орган неправилно не е взел предвид приложените към молбата му писмени доказателства касателно семейството му, което се намира в Република Турция. Твърди, че е напуснал страната си на произход поради това, че е кюрд и е бил дискриминиран. Претендира се отмяна на акта и връщане на преписката за ново разглеждане.

Ответникът интервюиращ орган при ДАБ, чрез юрк. П., оспорва жалбата и поддържа становище за отхвърлянето ѝ.

Административен Съд С. – град, I отделение, 69 състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи, становището на представителя на СГП и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че с молба рег. № УП-35692 от 07.07.2025 г. до Държавната агенция за бежанците Е. Г. за първи път е поискал предоставяне на международна закрила.

Самоличността е установена с национален паспорт сер. U25835224, издаден на 22.01.2022 г., валиден до 22.01.2032 г.

На проведеното на 07.07.2025 г. интервю кандидатът заявил, че е напуснал Турция на 22.06.2025 г. от [населено място] за [населено място] и на 22.06.2025 г. нелегално влязъл в България, скрит в багажното отделение на товарен автомобил. На същия ден бил заловен от полицията. Посочил, че е роден в [населено място], но е живял в [населено място]. През 2024 г. се оженил за Л. Г.. Имал новороден син, на 24.06.2025 г. През 2024 г. бил арестуван от властите в [населено място], за 15 дни – заради побой и караници. В момента на интервюто срещу него имало дело заради побоя и сигурно щял да бъде осъден. Заявил проблеми поради етническата си принадлежност на кюрд и членството си в Партия Д. (лява партия, която брани интересите на кюрдите в Турция) – полицаяте не ги допусkali до офисите на партията и ги биели за това, че искат да посетят тези офиси. Не е имал проблеми поради членството си в Партия Д.. Рожденото му семейство – родители, петима братя и две сестри живеели в [населено място]. Имал средно образование. В Турция работил в текстилна фабрика и агенция за недвижими имоти. Като причина за напускане на страната си на произход посочил тежкото икономическо положение там, докато той искал да работи. Имал проблеми и с партията на Е. заради това, че е кюрд. Напуснал, за да може да работи и да издържа семейството си. Лично срещу него или семейството му не е имало заплахи, но в Турция „можело да очакваш всичко“. Два пъти бил бит от представители на Партия МХТ. Никога не би се завърнал в Турция. Подавал молба за закрила, защото бил задържан от полицията. В България искал да работи във фабриката на свой приятел.

Постановено е Решение № УПХ-42 от 21.07.2025 г. на интервюиращ орган при ДАБ, с което на основание чл. 70, ал. 1, във връзка с чл.13, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ е отхвърлена като явно неоснователя първата молба за закрила на кандидата за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут. След извършен анализ на обстоятелствата в бежанската история на Е. Г., административният орган е приел, че кандидатът не е бил обект на преследване в държавата си на произход по причините, посочени в чл.8, ал.1 от ЗУБ. Посоченото от него дело за побой не е възприето като релевантна причина, а като обстоятелство от личен и криминален характер. Поради факта, че молителят не е представил документи, свързани с делото срещу него, е направено заключение за липса на данни за несправедлив съдебен процес или дискриминационни съдебни мерки, които попадат в обхвата на чл.8 или чл.9 от ЗУБ. Турските власти разполагали със законно право да повдигат обвинения на лица, за които има съмнение, че са извършители или съучастници в престъпления, което не можело да се определи като преследване по смисъла на чл.8, ал.1 от ЗУБ. Изрично е посочено, че бежанецът е потенциална жертва на несправедливост, а не беглец от правосъдие.

По-нататък в решението, административният орган е изложил мотиви, че спрямо кандидата не са налице предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ, доколкото той не е напуснал страната си на произход поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, не е бил заплашен от унизително отнасяне или наказание, нито са налице данни, че в бъдеще ще бъде изложен на реален риск от въпросните посегателства при евентуално връщане в Турция.

Обсъдени са разширенията, дадени в Решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009 г. по дело C-465/07 във връзка с приложението на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, а именно поради заплахи, присъщи на обща ситуация на "въоръжен вътрешен или международен конфликт". Прието е, че спрямо кандидата не е налице заплаха поради ситуация на безогледно насилие в държавата му на произход. С позоваване на Справка вх.№ МД-02-315 от 06.06.2024 г. на дирекция „Международна дейност“ при ДАБ е прието, че в Турция не съществува ситуация на

въоръжен конфликт, поради което не е намерено основание за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ. Направен е извод, че дори да се завърне в страната си на произход, чуждият гражданин може да води нормален начин на живот там.

С Решение № 7115 от 26.08.2025 г. по адм.д.№ 1446/2025 г. на Административен съд Хасково, влязло в сила като необжалваемо, е отхвърлена жалбата на Е. Г. срещу Решение № УПХ-42 от 21.07.2025 г. на интервюиращ орган при ДАБ. Съдът е възприел тезата на административния орган, че информацията, предоставена от жалбоподателя в хода на административното производство, не обосновава основателни опасения от преследване в държавата му на произход, вкл. поради етническата му принадлежност или някое друго от основанията по чл.8, ал.1 ЗУБ. Като правилно е споделено становището в оспореното решение, че кандидатът не е изложен на някое от посегателствата по чл.9, ал.1 от ЗУБ при евентуално връщане в страната си на произход. Жалбоподателят е подал процесната втора молба за международна закрила вх.№ УП-35692 от 01.09.2025 г., в която като нови обстоятелства посочил, че съпругата му е гражданка на П., която бягала от военното положение там, а той бягал от държавата си на произход поради това, че е кюрд. Към втората молба за закрила са приложени:

- 1.Договор за сключен граждански брак;
2. Копие от лична карта на новородения му син в Република Турция и
- 3.Копие от документ за пребиваване на съпругата.

Постановено е оспореното Решение № 134-Х от 16.09.2025 г. на интервюиращ орган при ДАБ, с което на основание чл.76б, ал.1, т.2 ЗУБ последващата молба вх.№УП-35692/01.09.2025 г. не е допусната до производство за международна закрила. Административният орган е приел, че в последващата си молба и приложените към нея документи не се откриват нови факти и обстоятелства от съществено значение за личното положение на кандидата или държавата му на произход, относими към предоставяне на международна закрила в България. Цитирана е информацията относно Република Турция по Справка вх.№ МД-02-403 от 21.07.2025 г. на дирекция „Международна дейност“ при ДАБ, въз основа на която е прието, че в Турция не е наличен въоръжен конфликт, при който насилието да е на толкова високо ниво, че да съществува разумна вероятност да генерира общ риск от тежки посегателства за живота и сигурността на всяко лице, независимо от самоличността му, единствено поради физическото му присъствие на тази територия. В обобщение е формиран извод, че в последващата молба на Е. Г. не се откриват нови факти и обстоятелства от значение за предоставяне на статут по ЗУБ, касаещи личното му положение или държавата му на произход.

Административен Съд С. – град, I отделение, 69 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното решение е връчено на 23.09.2025 г. Жалбата е подадена чрез административния орган на 30.09.2025, т.е. в срока по чл.84, ал.2 от ЗУБ, от надлежна страна по смисъла на чл.147, ал.1 АПК и срещу подлежащ на оспорване акт съгласно чл.84, ал.3 ЗУБ, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспореното решение за недопускане на последващата молба е издадено на основание чл.76б, ал.1, т.2 ЗУБ от компетентен административен орган съгласно Заповед № РД-05-26 от 14.01.2025 г. на председателя на ДАБ за определяне на Н. Т. Г. за интервюиращ орган и при липса на данни за нарушение на процедурата по чл. 76в, ал. 1 ЗУБ. Правата на кандидата надлежно са охранени чрез връчването на Указания рег. №УП-35692 от 01.09.2025 г. относно реда за подаване на молба за закрила, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията на чужденците, подали

молба за закрила в Република България.

Молба за закрила рег. № УП-35692 от 01.09.2025 г. отговаря на определението за последваща молба по §1, т. 6 от ДР на ЗУБ като подадена, след като чужденецът има прекратена или отнета международна закрила или производството за предоставяне на международна закрила в Република България е приключило с влязло в сила решение и той не е напуснал територията на Република България. За тези случаи нормите на чл. 76а и сл. ЗУБ уреждат т. нар. производство по предварително разглеждане на молбите за закрила - преценка на тяхната допустимост съгласно чл. 13, ал. 2 ЗУБ, според който подадена последваща молба за международна закрила, в която чужденецът не се позовава на никакви нови обстоятелства от съществено значение за личното му положение или относно държавата му по произход, се преценява по реда на глава III., раздел III – Процедура по предварително разглеждане на последваща молба за закрила. Предназначението на тази специална процедура съгласно чл. 76а ЗУБ е преди да се пристъпи към разглеждане по същество на последващата молба за международна закрила, да се прецени нейната допустимост съгласно чл. 13, ал.2 ЗУБ.

Аналогично на това чл. 33, ал. 2, б. "г" от Директива 2013/32/ЕС обявява последваща молба за недопустима, ако не са се появили или не са представени от кандидата нови елементи или факти, свързани с разглеждане на това дали лицето отговаря на условията за предоставянето на международна закрила по Директива 2011/95/ЕС.

По силата на чл.40, пар.2 от Директива 2013/32/ЕС с цел вземането на решение относно допустимостта на молба за международна закрила съгласно член 33, параграф 2, буква г) първоначално последващата молба за международна закрила е предмет на предварително разглеждане с цел да се определи дали по тази молба са се появили или са били представени от кандидата нови елементи или нови факти, които са свързани с разглеждането на това дали кандидатът отговаря на условията за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива 2011/95/ЕС.

Ако в предварителното разглеждане по параграф 2 бъде заключено, че от кандидата са установени или представени нови елементи или факти и те увеличават в значителна степен вероятността той да бъде признат за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива 2011/95/ЕС, разглеждането на молбата продължава в съответствие с разпоредбите на глава II (чл.40, пар.3 от Директива 2013/32/ЕС).

За нови обстоятелства по смисъла на чл.13, ал.2 ЗУБ следва да се приемат, не само тези, които са възникнали след приключване на предходното производство за предоставяне на закрила по ЗУБ, но и такива, които не са били изложени в него, с уточнението да са от съществено значение за личното положение на чужденеца или страната му на произход, т.е. релевантни за правилното решаване на основния спор относно наличието на материалноправните предпоставки по чл.8 или чл.9 ЗУБ за предоставяне на международна закрила. В тази връзка нови факти и обстоятелства следва да се тълкуват като новооткрити факти, т.е. самото откриване и навеждане на съответния факт или елемент от бежанската история следва да е станало след влизане в сила на предходното решение, респ. тогава те не са преклудирани при предходното разглеждане на молбата за закрила. Т. ново обстоятелство представлява и откриването на нови документи в подкрепа на твърденията на кандидата. На същото основание няма изискване тези документи да са издадени единствено след постановяване на предходно решение за закрила. По идентичен начин, те могат да бъдат новооткрити, т.е. издадени преди предходно решение (както в процесния случай), но кандидатът да се е снабдил с тях след влизане в сила на предходното решение. Преклудирани са само тези факти и обстоятелства, които вече са разгледани в предходните производства за закрила.

В изложения смисъл е и тълкуването на разпоредбата на чл.40, пар.2 в т.36-44 от Решение на СЕС

от 9 септември 2021 г. по дело С-18/20: Тези разпоредби ясно уточняват, че последваща молба може да се основава, както на нови елементи или факти, които са възникнали след приемането на решение по предходната молба, така и на нови елементи или факти, които са били представени за първи път от кандидата. Елемент или факт трябва да се счита за нов по смисъла на член 40, параграфи 2 и 3 от Директива 2013/32, когато решението по предходната молба е било прието, без този елемент или този факт да са били доведени до знанието на органа, отговорен за определянето на статута на кандидата. Тази разпоредба не прави никакво разграничение в зависимост от това дали елементите или фактите, изтъкнати в подкрепа на последваща молба, са възникнали преди или след приемането на това решение. От това следва, че ако държавите членки не се възползват от възможността, която посоченият член 40, параграф 4 им предоставя, разглеждането на молбата продължава, като същата се счита за допустима, макар в подкрепа на последващата молба кандидатът да е представил само елементите или фактите, които е можел да представи при разглеждането на предходната молба и които по необходимост са съществували още преди окончателното приключване на предходната процедура. Преценката по въпроса дали последваща молба се основава на нови елементи или факти, които са свързани с разглеждането на това дали кандидатът отговаря на условията за лице, на което е предоставена международна закрила по силата на Директива 2011/95, би трябвало да се ограничи до проверка: дали в подкрепа на тази молба съществуват елементи или факти, които не са били разгледани при приемането на решението по предишната молба и на които това решение, във връзка с което е налице сила на пресъдено нещо, не се основава.

Пред съда кандидатът потвърждава, че е напуснал Турция поради кюрдската си етническа принадлежност и поради това, че кюрдите в Турция са отритнати и не могат да си намерят работа, а когато работят, им плащат по-малко или нищо. В допълнение посочва, че в Турция е бил бит и хвърлен в затвора, поради което бил посъветван от адвокатите си да напусне страната, защото щял за постоянно да остане в затвора. Уточнява, че в първото производство преводачите неправилно превели причината за задържането му като побой, а всъщност побоят бил над него. Посочва, че към настоящия момент в Турция десетки хиляди кюрди без причина и присъда лежат в затворите и това щяло да го застигне и него. Ако се върнел в Турция, щял отново да се срещне със същите проблеми. Посочва, че съпругата му е от П. и към настоящия момент срещу него нямало висящо наказателно производство в Турция.

В конкретния случай кандидатът формално е приложил към последващата си молба новопредставени писмени доказателства, но не е изпълнено допълнителното изискване на чл. 33, ал. 2, б. "г" и чл.40, пар.2 от Директива 2013/32/ЕС, вр. чл.13, ал.2 от ЗУБ – новопредставените документи да са от съществено значение за личното положение на чужденеца или страната му на произход. С други думи – да са релевантни за правилното решаване на основния спор относно наличието на материалноправните предпоставки по чл.8 или чл.9 ЗУБ за предоставяне на международна закрила.

Релевантна информация относно държавата на произход на кандидата по смисъла на чл.4, пар.3, б. „а“ от Директива 2011/95/ЕС се открива в следните официални източници:

**1.Статия „Турция - Кратък преглед на страната”, достъпна на Интернет сайт [ecoi.net](http://ecoi.net):**

Президентските избори, проведени през 2023 г., бяха спечелени от действащия президент Р. Т. Е. след балотаж с 52,2% от гласовете. Това беше необходимо, тъй като никой кандидат не постигна необходимото абсолютно мнозинство на първия тур на гласуване.[27] По същото време през 2023 г. се проведеха и парламентарни избори, на които П. получи 35,62% от гласовете. Заедно със своя съюзник Миллиетчи Х. Партиси

(П.; Партия на националистическото движение) и други партии в изборителния съюз „Народен алианс“, П. постигна общо 49,47%. Най-големите опозиционни партии в Турция са Cumhuriyet Halk Partisi (CHP; Републиканска народна партия), Yecil S. Parti (YSP; Зелена левица), чиято изборителна листа включваше и кандидати от Halklarэн Demokratik Partisi (HDP; Народна демократична партия) и Эуi Parti (Добра партия).[28] В годишния си доклад за Турция от ноември 2023 г. Европейската комисия пише, че политическото многообразие в Турция продължава да бъде подкопавано от съдебни атаки срещу опозиционни партии и отделни членове на парламента, особено тези на HDP, по предполагаеми обвинения в тероризъм.

През лятото на 2013 г. избухнаха протестите в парка Гези, които бяха жестоко потушени. [30] Планираното изграждане на търговски център на мястото на парка първоначално предизвика по-малки протести, които прераснаха в по-голям протест срещу непропорционалното използване на полицейска сила и правителството на тогавашния премиер Р. Т. Е..

Опит за преврат през 2016 г. беше последван от масови уволнения и арести.[32] Обявено е и извънредно положение,[33] което е удължавано няколко пъти[34] и приключи през лятото на 2018 г.[35]. Правителството обвини така нареченото движение Г. за опита за преврат, при който загинаха най-малко 241 души. Движението Г. се отнася до последователите на ислямския проповедник Ф. Г.. Турското правителство го нарича Fethullahзэ Terцг Цргътъ (Терористична организация на Ф., FETЦ) и е забранено.[36] Според доклада на холандското външно министерство от август 2023 г., движението Г. е било дълбоко вкоренено в турското общество в миналото и милиони хора са били свързани с него по един или друг начин (→ търсене в eci.net за движението Г.). [37] Според доклад на няколко неправителствени организации, 1598 асоциации, 129 фондации и 170 медийни институции, включително някои организации за правата на човека, са били затворени по време на извънредното положение чрез извънредни укази, т.е. не по съдебно решение, поради предполагаеми връзки с терористични организации. [38] **Борбата срещу HDP** (HDP е абревиатура с няколко значения, като най-често се отнася до **Народна демократична партия (Halklarэн Demokratik Partisi)** в Турция, про-кюрдска, лява политическа партия), която вече е започнала преди опита за преврат от страна на правителството, също се засили по време на извънредното положение. Много политици и бивши депутати от HDP бяха хвърлени в затвора по обвинения в тероризъм и обвинения във връзки с П.. Към януари 2024 г. HDP е изправена пред евентуална забрана на партията от Конституционния съд за предполагаеми терористични дейности, **което HDP категорично отрича**.

##### 5. Етнически групи - Кюрди

Кюрдите са най-голямото етническо малцинство в Турция, въпреки че не съществуват точни данни за броя на населението. Оценките варират между 18 и 25 процента. Традиционно кюрдите в Турция се намират в югоизточните и източните части на страната, но сега има по-голямо кюрдско население в градове като А., А., А., Б., И., И., Коджаели и М..[40] В политически план повечето кюрди подкрепят HDP, според доклад на холандското външно министерство, но П. също успя да си осигури кюрдска подкрепа. Докато Е. направи отстъпки на кюрдите в началото на управлението си, например чрез реформи в езиковите и културните права и сближаване с тогавашната новооснована HDP, както и мирни преговори с Кюрдската работническа партия (П.), курсът му се промени, след като това не успя да му спечели повече кюрдски гласове. **След като HDP**

*получи 13% от гласовете на изборите през 2015 г., конфликтът между П. и Турция продължи и правителството се бори срещу HDP.*

2.ACLED - Проект за данни за местата и събитията на въоръжени конфликти: Общите избори в Турция през 2023 г. и кюрдският въпрос, публикуван на 8 май 2023 г., <https://acleddata.com/2023/05/08/Turkiyes-2023-general-elections-and-the-kurdish-question/>: Анализ на общите избори в Турция през 2023 г. и кюрдския въпрос, подчертаващ политическата динамика около подхода на Е. към кюрдските групи, публикуван на 8 май 2023 г.:

Най-значимите избори в най-новата история на Турция ще се проведат на 14 май, когато турските граждани ще изберат нов президент, наред с нов парламент. Идеологически разнородна коалиция от шест опозиционни партии, вариращи от секуляристи до ислямски консерватори и турски националисти, обединиха сили под ръководството на К. Кълъчдароглу, за да свалят Р. Т. Е.. Е. е на власт от 20 години, първоначално като министър-председател, а след това като президент от 2014 г. Е. си осигури пълно мнозинство в предишния кръг от избори през юни 2018 г., поемайки нови правомощия съгласно новата конституция на Турция. Докато критиците твърдят, че засилената президентска роля поставя твърде много власт в ръцете на един човек и липсват достатъчни проверки и баланси, Е. твърди, че увеличената власт е от съществено значение, наред с други неща, за националната сигурност.<sup>1</sup>

Този доклад разглежда как турските сили за сигурност са се справили с кюрдските сепаратисти у дома и в чужбина по време на втория мандат на Е. като президент и в навечерието на изборите през 2023 г. Ястребовата политика на Е. *спрямо кюрдите, макар и успешна в изтласкването на конфликта извън границите на страната, допълнително отчужди местните кюрдски малцинствени групи, които са били обект на политически репресии.* Ако кюрдските избиратели и други опозиционни групи успеят да мобилизират успешно антиердогановски електорален блок, те могат да се изправят пред най-трудното електорално предизвикателство досега пред дългогодишния президент на Турция.

Подходът на Е. към кюрдския въпрос се промени през последните две десетилетия. Той ухажваше кюрдите в началото на управлението си, въвеждайки колебливи реформи относно кюрдските културни и езикови права и развивайки сърдечни отношения с тогава новооснованата Прокюрдска народно-демократична партия (HDP). Той също така участва в мирни преговори с Кюрдската работническа партия (ПКК), кюрдска въоръжена групировка, която води бунт от 1984 г. срещу турските власти. Това обаче не доведе до по-широка политическа подкрепа за Партията на справедливостта и развитието на Е. сред кюрдския електорат, като HDP спечели 13% от гласовете на изборите през 2015 г., а АРП загуби мнозинството си в националния парламент. ***Скоро след това конфликтът между РКК и Турция се възобнови и правителството предприе сурови репресии срещу HDP, които се засилиха след извънредното положение след преврата в средата на 2016 г.***

През последните години турското правителство е хвърлило в затвора десетки **политици** от HDP и бивши **парламентаристи** по обвинения в тероризъм и връзки с П., включително съ-лидера на HDP, С. Демирташ. След като HDP спечели 65 общини на местните избори през 2019 г. в югоизточните кюрдски райони на Турция, А. отстрани мнозинството от кметовете в рамките на 18 месеца, заменяйки ги с назначени от правителството бюрократи.<sup>3</sup> HDP в момента е изправена пред заплахата от закриване от

конституционния съд на страната поради предполагаеми връзки с терористична дейност, което категорично отрича.<sup>4</sup> ***На 25 април, по-малко от три седмици преди изборите на 14 май, Турция арестува 110 висши служители на HDP, както и прокюрдски адвокати, журналисти и художници, в ход, който критиците твърдят, че е „тактика за сплашване преди избори“.***<sup>5</sup>

На фона на продължаващите репресии и враждебната реторика срещу кюрдските политици и активисти от страна на П. и крайнодесните политически партии, от 2018 г. насам ACLED регистрира 86 нападения срещу членове на HDP от въоръжени националисти и тълпи. Това далеч надхвърля броя на случаите на политическо насилие, насочени срещу която и да е друга политическа партия в Турция през същия период, представлявайки половината от това насилие (вижте графиката по-долу). Това включва убийството през юни 2021 г. на жена, член на HDP, в провинциалната централа на партията в И. и намушкването на друг член на HDP през декември 2021 г. в И.. В навечерието на изборите, Партията на зелените левици – под чието знаме HDP се кандидатира на парламентарните избори – беше обект на няколко нападения, включително нападение с нож срещу кандидат за парламента в О. на 2 май.

Репресиите срещу кюрдската политическа опозиция съвпаднаха със засилването на турските военни офанзивы срещу въоръжени кюрдски групировки, все по-често отвъд турските граници в С. И. и С.. Докато военните действия с П. достигнаха своя връх на турска земя между 2015 и 2016 г. след провала на мирния процес, турските военни успешно изтласкаха конфликта извън турските граници оттогава. Турските операции в С. И. набраха скорост през последните години, като военните разшириха зоните си на действие по-на юг, използвайки сложни оръжия като дронове. ***С цел да отслабят кюрдските сили по турско-сирийската граница, турските военни също така започнаха три мащабни операции в С. С. от 2016 г. насам, поемайки контрол над част от територията по границата. Турция разглежда водените от кюрдите Сирийски демократични сили (К.) като продължение на П..***

След февруарските земетресения, П. обяви временно едностранно прекратяване на огъня, за да улесни спасителните работи, което след това удължи до след изборите. В Турция, след февруарското земетресение, са регистрирани само 10 събития, включващи сили на П., между февруари и април, което е намаление с 37% в сравнение със същия период през 2022 г. Изглежда, че П. е направила политическото разчитане да остане до голяма степен неактивна в навечерието на изборите, за да избегне ескалация в Турция, която би могла да играе в полза на управляващото правителство, като разпалва националистически настроения сред турските избиратели.

Е. прочисти много държавни институции, включително съдилищата, правоохранителните органи и държавната администрация, като ги напълни с лоялисти, а страната е свидетел на „демократичен отстъпление“. Опозицията обеща да възстанови парламентарната система и да укрепи върховенството на закона. Кълъчдароглу, който в момента поддържа леко предимство пред действащия Е. в анкетите, си осигури подкрепата на HDP, която не е издигнала кандидат и вместо това призова своите поддръжници да гласуват за лидера на опозицията. ***Главно кюрдските поддръжници на HDP помогнаха на опозицията да спечели кметските избори в И. и А. през 2019 г. Следователно, мащабните репресии на Е. срещу кюрдското политическо движение може да променят политическата му съдба.***

3. Доклад за 2024 г. по държави относно практиките в областта на правата на

**човека: Турция, автор USDOS – Държавен департамент на САЩ, публикуван на 12 август 2025 г.:**

„Военни престъпления, престъпления срещу човечеството и доказателства за действия, които могат да представляват геноцид или злоупотреби, свързани с конфликт: Случайни сблъсъци между турските сили за сигурност и Кюрдската работническа партия (П.) и нейните филиали в страната продължиха през цялата година и в някои случаи доведоха до смъртни случаи и ранявания на цивилни. Правителството продължи операциите за сигурност срещу П. в цялата страна и в части от С. и И.. Властите въведоха полицейски час с различна продължителност в определени градски и селски райони и постановиха „специални зони за сигурност“ в някои райони, за да улеснят операциите срещу П., което ограничи достъпа на посетители и в някои случаи на жители. Части от провинция Х. и селските части на провинция Тунджели останаха „специални зони за сигурност“.

Физически нападения, лишаване от свобода и натиск:

Правителствените и политическите лидери и техните поддръжници използваха различни средства за сплашване и оказване на натиск върху *журналисти*, включително чрез съдебни дела, заплахи и в някои случаи физически нападения. Насилието срещу журналисти е било извършвано от лица и групи, включително лица с предполагаеми връзки с политически партии. Журналистите твърдят, че такива групи са участвали в систематичното сплашване на *критични, опозиционни мнения*. Комисията по защита на журналистите (CPJ) твърди, че нападенията срещу журналисти рядко са били преследвани по съдебен ред. Жертвите публично изразиха убеждението, че правоохранителните органи не са заинтересовани от преследването на престъпленията. Правителството рутинно повдигаше обвинения, свързани с тероризъм, срещу лица или медии в отговор на отразяване на чувствителни теми, по-специално на усилията на правителството срещу тероризма на П. и движението на Г.. Правозащитни организации и журналисти твърдяха, че правителството прави това, за да атакува и сплашва журналисти и обществеността заради изказвания, възприемани като критични към държавата.

Журналистите, свързани или преди свързани с прокюрдски медии, са изправени пред значителен правителствен натиск, включително лишаване от свобода. Правителството рутинно отказва акредитация на пресата на турски граждани, работещи за международни медии или за каквато и да е асоциация (включително доброволческа работа) с частни медии на кюрдски език.

Работодателите използваха заплахи, насилие и съкращения на работни места, организирани от синдикати. Синдикатите заявиха, че антисиндикалната дискриминация се наблюдава редовно във всички сектори. Синдикалните организатори в производствения и сектора на услугите съобщиха, че работодателите в частния сектор понякога пренебрегват закона и уволняват работници, за да обезкуражат синдикалната дейност. Много работодатели наемаха работници на обратни договори с продължителност по-малка от една година, което ги правеше неподходящи за равни обезщетения или права на договаряне.

Приемливи условия на труд

Закони за заплатите и работното време

Законът предвиждаше минимална работна заплата, която се прилагаше за всички сектори. Националната минимална работна заплата беше по-ниска от официалната оценка за нивото на доходите на бедността.

Законът установяваше 45-часова работна седмица със седмичен почивен ден. И. труд беше ограничен до три часа на ден и 270 часа годишно. Законът задължаваше платен отпуск и отпуск, както и допълнително заплащане за извънреден труд, но позволяваше на работодателите и служителите да се споразумеят за гъвкав работен график.

Работниците в сектори без синдикати срещаха затруднения при получаването на заплащане за извънреден труд, на което имаха право по закон. Законът забраняваше прекомерния задължителен извънреден труд.

Служителите в частния сектор, особено на нископлатени длъжности в сектора на услугите, като например чистачи, твърдяха, че е често срещано да им се отказва заплащане за извънреден труд и единственият начин да се заведат в съда срещу работодателите си, за да поискат обезщетение за извънреден труд или да разрешат други нарушения на законите за заплатите и работното време.

Законът изисква прокурорите да издават заповеди за арест, освен ако заподозреният не е бил задържан, докато е извършвал престъпление. Законът изисква също така заподозрените да бъдат незабавно доведени до съдебен служител и обвинени в престъпление. Срокът за повдигане на обвинение може да бъде удължен до четири дни. Тези права като цяло се спазваха. Официалният арест, отделен от задържането под стража, предвиждаше заподозреният да бъде задържан в затвора до освобождаването му по съдебно разпореждане. За престъпления, които предполагаха потенциални присъди лишаване от свобода до три години, съдията можеше да освободи обвиняемия след повдигане на обвинение след получаване на подходяща гаранция, като например гаранция. За по-сериозни престъпления съдиите можеха или да освободят подсъдимия под гаранция, или да го задържат под стража (арест) преди съдебния процес, ако имаше конкретни факти, сочещи, че заподозреният може да избяга, да се опита да унищожи доказателства или да се опита да окаже натиск или да манипулира свидетели или жертви.

Въпреки че законът забранява произволно или тайно задържане на заподозрян, има многобройни съобщения, че правителството не спазва тези забрани. Правозащитни групи твърдят, че в райони с полицейски час или в „специални зони за сигурност“ силите за сигурност задържат граждани без официално досие, което излага задържаните на по-голям риск от произволно насилие.”

#### **4. Доклад за състоянието на правата на човека, обхващащ 2024 г., Турция 2024 г., публикуван на 29 април 2025 г. с автор А. I.:**

Намесата на изпълнителната власт в съдебната власт се задълбочи. Задължителните решения на Конституционния съд бяха игнорирани въпреки съдебната практика, а решенията на Европейския съд по правата на човека не бяха изпълнени в няколко емблематични случая. Неоснователните разследвания, преследвания и осъждания на *защитници на правата на човека, журналисти, опозиционни политици* и други продължаваха да бъдат налице. Правата на свобода на мирни събрания и сдружаване бяха незаконно ограничени. Насилието срещу жени и момичета остана широко разпространено. Страната продължи да приема голям брой бежанци и мигранти; някои останаха изложени на риск от незаконно завръщане. Жертвите на нарушения на човешките права от държавни служители продължиха да се сблъскват с култура на безнаказаност. Като цяло климатичните политики на Турция бяха оценени като „критично недостатъчни“.

Турция се сблъска с нарастваща криза на разходите за живот, като общата инфлация

достигна над 44%, а инфлацията на храните - над 43% до края на годината.

През май 24 *кюрдски политици* бяха осъдени на между девет и 42 години затвор по политически изфабрикувани обвинения, включително „членство във въоръжена терористична организация“, в така наречения процес в Кобани. Това се съсредоточи върху публикации в социалните медии и речи на политиците, призоваващи своите поддръжници да протестират срещу обсадата на Кобани от Ислямска държава в С. през октомври 2014 г. Дванадесет други бяха оправдани.

## **5. Годишен доклад за политическите права и гражданските свободи през 2024 г., Свобода по света, публикуван през 2025 - Турция с автор Ф. Н.:**

Общ преглед

Президентът Р. Т. Е., чиято Партия на справедливостта и развитието (П.) управлява Турция от 2002 г., става все по-авторитарен през последното десетилетие, консолидирайки властта си чрез конституционни промени и лишаване от свобода на политически опоненти, независими журналисти и членове на гражданското общество. П. реагира на скорошните икономически предизвикателства и пораженията на общинските избори, като засили усилията си за потискане на несъгласието и ограничаване на публичния дискурс.

Ключови развития през 2024 г.

През март Партията на справедливостта и развитието (П.) претърпя значителни загуби на общинските избори в цялата страна, като основната опозиционна партия, Р. народна партия (РНП), лесно запази контрола над големи градове като И. и А. и превзе други, включително Б..

Властите продължиха да ограничават и разпръскват протести през годината. Наред с други инциденти, полицията задържа стотици хора, които се опитаха да участват в демонстрации за Първи май. Правоприлагащите органи арестуваха потребители на социални медии и цензурираха онлайн съдържание като част от продължаващите репресии срещу критиките към правителството. Хиляди уебсайтове останаха блокирани, а достъпът до платформата за социални медии Instagram беше възпрепятстван повече от седмица през август.

Политически права

Еднокамерното В. народно събрание има 600 места. Законодателите се избират за петгодишен мандат чрез пропорционално представителство. Партиите се нуждаят от поне 7% от националните гласове, за да се присъединят към парламента. На изборите през май 2023 г., проведени едновременно с президентските избори, П. се присъедини към крайнодясната Партия на националистическото движение (П.) и две по-малки партии, за да сформират Н. алианс, който спечели 49,5% от гласовете и 323 места. Опозиционният „Национален алианс“, воден от РНП и включващ партията Ийи (ИП) и четири по-малки партии, спечели 35% от гласовете и взе 212 места. Прокюрдската Зелена левица (ЗЛП) спечели 10,6% от гласовете, като получи 65 места. Както и при президентските избори, мониторинговата оценка на О. отбеляза въздействието на ограниченията върху основните свободи, политическата намеса в изборния процес и липсата на прозрачност.

Турция поддържа многопартийна система. Партиите са длъжни да организират клонове и да проведат конгреси в поне половината от провинциите на Турция не по-късно от шест месеца преди избори, за да участват.

Опозиционните лидери са изправени пред политически мотивирани преследвания,

насилствени нападения и други форми на тормоз, които засягат способността на партиите им да функционират. През целия изборен период през 2023 г. опозиционните лидери от СНР и ЭР бяха изправени пред заплахи за убийство, а техните офиси, автобуси и предизборни митинги бяха обект на насилствени нападения. Партиите се оплакаха, че държавните сили за сигурност, включително полицията, не са им осигурили адекватна защита. Най-популярният лидер на СНР, кметът на И. Е. Имамоглу, беше осъден за обида на държавни институции през декември 2022 г., шест месеца преди изборите. Тази присъда ефективно попречи на РНП да номинира Имамоглу за свой кандидат за президент; обжалването по делото все още беше висящо към 2024 г. и оттогава Имамоглу беше обект на редица други нови обвинения и разследвания.

Опозиционните партии в Турция също са изправени пред заплахи за закриване. В продължение на години прокурорите разследваха и затваряха членове на прокурорската опозиционна *Народна демократична партия (НДР)* за предполагаемите им връзки с обявената за незаконна Кюрдска работническа партия (РКК), която е определена като терористична организация от Турция, както и от С. щати и Европейския съюз (ЕС). Потенциална забрана на самата НДР накара партията да се прегрупира под знамето на YSP, за да се състезава на изборите през май 2023 г. **През октомври 2023 г. YSP се преименува на Партия за народно равенство и демокрация (DEM).**

Президентът Е. и Партията на справедливостта и развитието (П.) утвърждават партиен контрол над YSP, съдебната система, полицията и медиите. През последните години те агресивно използват тези институционални инструменти, за да отслабят или кооптират политически съперници, ограничавайки способността на опозицията да изгражда подкрепа на избирателите и да получава власт чрез избори. Въпреки тези значителни предизвикателства, опозицията успя да увеличи подкрепата си и да спечели избори, особено на общинско ниво. На общинските избори през март 2024 г. РНП спечели в почти всички големи градове и разшири контрола си върху по-консервативните райони, поставяйки П. на второ място като цяло за първи път от 2002 г. насам. Сред другите ключови победи на опозицията, Имамоглу беше избран за втори мандат като кмет на И.. След изборите през март 2024 г. правителството продължи да назначава попечители в контролираните от опозицията общини. В истанбулския квартал Есенюрт например кметът А. Йозер от СНР беше арестуван по обвинения в тероризъм през октомври и заменен с попечител, заместник-управителя Д. А.. През ноември правителството замени и прокурорските кметове от DEM с попечители в Б., М. и Халфети.

Институционалното господство на П. заплашва да превърне държавата в продължение на партията, което може да бъде използвано за промяна на политическите резултати. Използването на държавни ресурси и програми за обществени помощи от П. за увеличаване на гласовете ѝ около изборите, както и използването на публични търгове за влияние и контрол върху частния сектор, са особено проблематични. Освен това, насилствените нападения и заплахите за насилие срещу опозиционните партии допринасят за сплашването на опозиционните лидери през целия период на кампанията и на избирателите в изборния ден.

Политическите права се спазват неравномерно между различните демографски групи. Критиците твърдят, че П. фаворизира сунитските мюсюлмани. Докато членове на несунитската алевитска общност в Турция и немюсюлмански граждани заемат места в парламента, репресиите на правителството срещу опозиционните партии, в които те са концентрирани, сериозно навредиха на техните политически права и избирателни

възможности. Опозиционният лидер К. Кълъчдароглу стана първият алевитски кандидат за президент на страната през 2023 г., а Е. и неговите съюзници в правителството и медиите изрично атакуваха алевитската идентичност на Кълъчдароглу през целия период на кампанията.

*Докато етническите кюрди, най-голямата етническа малцинствена група в Турция, са представени в политиката, прокюрдските партии са подложени на редовен тормоз от страна на правителството чрез реч на омразата, политически мотивирани преследвания и дезинформация в проправителствените медии.*

Е. контролира всички изпълнителни функции, често управлява с укази и взема всички важни политически решения. От 2016 г. насам той е реформирал министерствата и агенциите на Турция, като е освободил десетки хиляди държавни служители и ги е заменил с политически лоялисти. Той упражнява ефективен контрол върху законодателната власт чрез ръководството си на П.; способността на законодателите да предоставят политически приноси е силно ерозирана при новата президентска система, действаща от 2018 г. насам. Е. често се намесва срещу министерства и независими публични органи, които не се съобразяват с неговите желания. *Контролът на централното правителство върху държавните ресурси е лишил управляваните от опозицията общини от финансова подкрепа.*

Корупцията остава сериозен проблем, включително на най-високите нива на управление. Прилагането на антикорупционните закони е непоследователно, а антикорупционните агенции са неефективни или политизирани, създавайки култура на безнаказаност. Съдебната система и правоприлагащите органи са обект на корупция и политическа намеса. Журналистите, които се опитват да отразяват независимо случаи на корупция, са изправени пред цензура и наказателни обвинения.

Опустошително земетресение през февруари 2023 г. разкри високи нива на корупция в Турция, особено в строителната индустрия и свързаните с нея процеси за издаване на разрешителни. През юни 2024 г. доклад на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие установи, че турските власти постоянно не успяват да разследват предполагаеми подкупи от турски организации в чужбина.

Граждански свободи

Свобода на изразяване и убеждения

Повечето турски медийни мрежи са собственост на фирми, които зависят от обществени поръчки или имат тесни връзки с президента Е.. Основните медии отразяват правителствените позиции и често носят идентични заглавия. Въпреки че съществуват независими издания, те са изправени пред огромен политически натиск и редовно са обект на преследване. Медиите често са цензурирани, глобявани или затваряни, а журналистите редовно са задържани. Бизнес елитът с тесни връзки с Е. е обвинен в подкупване на журналисти и организиране на негативна преса срещу опозицията. Репортери също са се сблъскали с физически нападения, особено когато отразяват политика, корупция или престъпност.

От 2020 г. насам правителството принуждава големи компании за социални медии, включително Facebook и YouTube, да поддържат офиси в страната и да спазват правителствените искания за премахване на съдържание. Компаниите, които отказваха да се съобразят, получиха солидни глоби и рекламни такси.

Сунитският ислям е религията на мнозинството в Турция. Въпреки че конституцията определя светска държава и гарантира свободата на религията, има ограничения върху

правата както на признатите, така и на непризнатите религиозни малцинства. Правителството признава само арменските християнски, гръцките православни и еврейските малцинства; то не признава техните ръководни структури като юридически лица, което води до трудности по въпроси като собствеността върху имоти. Други немюсюлмански групи, като протестантските християни, се затрудняват да установят и регистрират места за поклонение.

Докато гражданите продължават да изразяват мнението си насаме, мнозина проявяват предпазливост относно това, което казват публично. Обикновените хора са били изправени пред наказателно преследване за подбуждане или обида на президента, както и публични личности.

Правителството строго следи и цензурира турския интернет, допринасяйки за самоцензурата. Неясно написаният закон за дезинформацията, който влезе в сила през 2022 г., значително разшири обхвата на потенциално престъпни дейности в социалните медии и въведе максимална присъда от три години затвор.

Наред с други случаи през 2024 г., популярната YouTube личност Д. Тема беше разследвана през юни за предполагаема обида на религиозни ценности в онлайн дебат за исляма. Тема избяга от страната на фона на кампания за тормоз. През юли ЛГБТ+ активистът И. Мозалар беше арестуван за кратко и обвинен в подбуждане към омраза и враждебност, след като изрази подкрепа за сирийските мигранти в социалните медии. През август полицията арестува жителка на И., след като тя открито критикува временната забрана на правителството в Instagram през този месец в улично интервю. Тя беше арестувана по обвинения в „подбуждане към омраза и вражда сред обществеността“ и беше освободена по-малко от месец по-късно. *Също през август най-малко 69 акаунта в социалните медии, принадлежащи на кюрдски **политици и журналисти**, бяха блокирани от турски съд.*

Политизираната съдебна система на Турция осъди няколко видни активисти за правата на човека, включително бившия ръководител на А. І. Турция, по фалшиви обвинения в тероризъм в очевиден опит да сплаши участници в гражданското общество и да задуши застъпничеството за правата на човека. През 2022 г. съд в И. осъди видния филантроп О. Кавала и други известни лидери на гражданското общество за заговор за сваляне на правителството. Кавала беше осъден на доживотен затвор, докато седем други обвиняеми получиха 18-годишни присъди. През 2023 г. апелативен съд отмени присъдите на трима обвиняеми, но потвърди тази на Кавала. Осъдителните присъди, след наказателно преследване, което беше широко възприето като безпочвено, конспиративно и политически мотивирано, предизвикаха остри критики от международни и местни правозащитни организации. Европейският съд по правата на човека многократно е разпореждал на Турция да освободи Кавала.

Синдикалната дейност, включително правото на стачка, е ограничена от закона и на практика. По-малко от 15 процента от работната сила в Турция е синдикализирана и тази цифра не включва огромния неформален пазар на труда. Антисиндикалните дейности на работодателите са често срещани, а правната защита се прилага слабо. Система от прагови изисквания ограничава способността на синдикатите да осигурят права за колективно договаряне. Профсъюзите и професионалните организации са изправени пред правителствена намеса и репресии за дейности, които се считат за враждебни на интересите на политическото ръководство.

Независимостта на съдебната система е сериозно компрометирана, тъй като хиляди

съдии и прокурори са заменени с лоялни към правителството от 2016 г. насам. При президентската система, която влезе в сила през 2018 г., членовете на Съвета на съдиите и прокурорите на Турция (HSK), който контролира назначенията на съдии и дисциплинарните мерки, се назначават от парламента и президента, а не от членове на съдебната власт. В резултат на това прокурорите и съдиите често следват линията на правителството. Съдиите, които се произнасят против правителството, са отстранени и заменени, докато тези, които осъждат критиците на Е., са повишени.

В съдебната система продължават да се наблюдават тежки нарушения на справедливия процес. Подсъдимите често са държани в продължителен предварителен арест, който може да продължи години. Прокурорите често чакат месеци, преди да обявят обвиненията, и представят дълги обвинителни актове с недостатъчни доказателства. В много случаи адвокатите, защитаващи обвинени в тероризъм, сами са изправени пред арест. По-долните съдилища са се противопоставили на решенията на по-висшите съдилища, които са законово задължени да изпълняват.

Турските власти редовно са обвинявани в изтезания на затворници, *особено кюрдски и ЛГБТ+ хора*. Прокурорите не разследват последователно твърдения за изтезания или малтретиране по време на арест.

Въпреки, че заплахата от тероризъм е намаляла значително от 2018 г. насам, атаките продължават да се случват всяка година. През октомври 2024 г. двама нападатели убиха петима души и раниха близо две дузини други в централата на държавна военна аерокосмическа компания близо до А.. П. пое отговорност за атаката.

***Правителството поддържа въоръжена кампания срещу П., а цивилното население в югоизточната част на страната, където преобладават кюрдите, продължава да страда от последиците от конфликта.***

***Въпреки че турските закони гарантират равно третиране на всички граждани, жените и членовете на религиозни, етнически и сексуални и полово обусловени малцинствени групи страдат от различна степен на дискриминация на практика.*** Жените съставляват нарастваща част от работната сила, но половите предразсъдъци и неравенството остават належащи проблеми. Алевитите и немюсюлманите са изправени пред системна дискриминация в училищата и заетостта в публичния сектор. ***Конфликтът на правителството с П. се използва за оправдаване на дискриминационни мерки срещу кюрдски граждани, включително забраната на кюрдските фестивали.*** Кюрдските училища и културни организации, много от които бяха отворени по време на мирните преговори, бяха разследвани или затворени от 2015 г. насам. През септември 2024 г. властите извършиха обиски в редица кюрдски организации и културни институции. Властите периодично извършват масови арести в райони с кюрдско мнозинство, обвинявайки задържаните в подкрепа на П.. Някои от арестуваните през 2024 г. са били обект на нападения само заради пеене на кюрдски песни.

*Според правителството Турция е домакин на повече от четири милиона бежанци и мигранти, повечето от които от С.. Повечето деца бежанци нямат достъп до образование, а повечето възрастни нямат разрешителни за работа. Народното негодувание и дискриминационната политическа реторика срещу бежанците се увеличиха от началото на сирийската гражданска война през 2011 г., а разрешенията за пребиваване за бежанци и мигранти станаха по-трудни за получаване и подновяване. Докладите също така сочат нарастващ брой депортации, някои от*

*които групите за правата на човека характеризират като принудителни депортации.*

Свободата на движение е ограничена в някои региони и за групи, към които правителството се отнася с подозрение. В югоизточна Турция движението е ограничено поради конфликта между правителството и П.. Отделно, повече от 125 000 служители в публичния сектор, които бяха уволнени или отстранени от работа след опита за преврат през 2016 г., оттогава не могат да си намерят работа поради атмосфера на вина по асоциация и не могат да пътуват в чужбина, тъй като паспортите им са анулирани.

Бежанците продължават да се сблъскват с правни и практически пречки пред свободното движение и промяната на работата в страната. Приблизително 3,1 милиона регистрирани сирийски бежанци в Турция нямат право да живеят или работят извън провинциите, където са регистрирани. Преместването или пътуването между провинциите изисква разрешение от местните власти.

Процентът на феминциди и насилие, основано на пола, в Турция, които често включват домашно насилие и нападения от настоящи или бивши интимни партньори, е сред най-високите в света, а активистите за правата на жените описват култура на безнаказаност, позволена от правителството и съдебната система. Според местни организации за правата на жените, които проследяват феминцидите, най-малко 447 жени са били убити през 2024 г. Оттеглянето на Турция през 2021 г. от Истанбулската конвенция, международен договор за предотвратяване на насилието, основано на пола, премахна ключови правни защити за жените, изправени пред домашно насилие. Полицията не е склонна да се намесва в домашни спорове и съществуват малко приюти за жертви.

Слабостта на синдикатите и нарастващата готовност на правителството да действа срещу организирания труд подкопават равенството на възможностите, защитата от икономическа експлоатация и безопасността на работното място. Трудовите злоупотреби зачестиха през последните години и работниците имат малко възможности за защита, ако бъдат ранени. Според Health and S. Labor Watch (ЭСЭГ), най-малко 1897 души са загинали при трудови инциденти през 2024 г., което е леко по-малко от 1932 през 2023 г. *Работниците мигранти и бежанци, както и заетите в **големия неформален сектор** на Турция, който съставлява **около една трета** от общата икономика, са особено уязвими към икономическа експлоатация.*

**6. Годишен доклад за състоянието на правата на човека през 2024 г., Световен доклад 2025 - Турция , публикуван на 16 януари 2025 г. с автор HRW – H. R. Watch:**

Президентът Р. Т. Е. и воденото от него парламентарно коалиционно правителство от Партията на справедливостта и развитието (П.) упражняват силен контрол върху медиите, съдилищата и повечето държавни институции, като редовно маргинализират или наказват предполагаемите критици на правителството. Политическите разделения и борбите за власт във висшите съдилища на Турция и нарастващите съобщения за корупция в държавата и съдебната система допълнително подкопават правата на човека и върховенството на закона. Властите, включително съдилищата, продължиха да игнорират или отхвърлят обвързващите решения на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ), като констатираха, че Турция е в нарушение, което води до продължаване на сериозни нарушения. Кризата с разходите за живот продължи през 2024 г., като Турският статистически институт отчете годишен темп на инфлация от 47% през ноември. На местните избори през март основната опозиционна Републиканска народна партия (РНП) постигна най-големите печалби срещу П. на Е. за повече от две

десетилетия, осигурявайки 37,8% от гласовете в национален мащаб срещу 35% на П. и запазвайки контрола над общините И. и А..

Журналистите редовно са преследвани по Закона за борба с тероризма на Турция, както и по законите за наказателно дело за клевета и други закони. **Кюрдските журналисти са непропорционално засегнати.** През юли процесът в А. срещу 11 кюрдски журналисти доведе до осъждането на осем по обвинения в „членство в терористична организация“, всеки от които беше осъден на шест години и три месеца затвор. Те обжалваха присъдите. Процесът в Д. срещу 20 кюрдски журналисти и медийни работници по същите обвинения продължи. Към момента на писане на това съобщение най-малко 21 журналисти и медийни работници бяха в предварителен арест или излежаваха присъди за терористични престъпления **за журналистическа работа или сътрудничество с медии.**

Хиляди хора са изправени пред задържане, разследвания и несправедливи съдебни процеси по обвинения в **тероризъм** за предполагаеми връзки с движението, водено от починалия духовник Ф. Г., живеещ в САЩ, което правителството смята за терористична организация, отговорна за опита за военен преврат на 15 юли 2016 г. Много от тях са се сблъскали с продължително и произволно лишаване от свобода без ефективни средства за защита след масово отстраняване от държавна администрация и съдебната система. Министърът на правосъдието обяви през юли, че 13 251 задържани и осъдени лица, за които се твърди, че са членове на движението, остават в затвора.

Към днешна дата турските власти не са успели да изпълнят ключово решение на ЕСПЧ, според което осъждането по обвинения в „членство в терористична организация“ на бившия учител Ю. Ялчънкая, главно за притежаване на мобилно приложение, наречено ByLock, за което се твърди, че е използвано от последователи на Г., е произволно прилагане на закона, което нарушава принципа на законност. Решението също така установява нарушения на правата на справедлив процес и свобода на сдружаване и постановява, че Турция трябва да приложи общи мерки за справяне с нарушенията. Към момента на писане на статията е имало около 8000 подобни дела пред съда в С.. При повторното дело срещу Ялчънкая през септември, местен съд пренебрегна ЕСПЧ и го осъди отново по същите обвинения.

*Провинциалните власти редовно забраняват протести и събрания на избирателни райони, критикуващи правителството, често пренебрегвайки решенията на вътрешните съдилища, според които подобни забрани са непропорционални. Полицията насилствено задържа демонстранти, свързани с леви или кюрдски групировки.*

О. Кавала, Ч. Матер, Д. А., Мине Йозерден и Тайфун К., известни с ангажираността си с гражданското общество, остават в затвора след осъждането им по неоснователни обвинения в организиране на протестите в парка Гези през 2013 г. и опит за сваляне на правителството. Кавала е произволно задържан от октомври 2017 г., а останалите - от осъждането им през април 2022 г. Турция грубо пренебрегна решението на ЕСПЧ, с което се разпреди освобождаването на Кавала, което накара адвокатите му да подадат ново оспорване до ЕСПЧ през януари 2024 г. относно продължаващо нарушаване на правата му. През януари адвокатът по правата на човека Д. А. беше лишен от парламентарното място, което спечели като член на Работническата партия на Турция на парламентарните избори през май 2023 г., въпреки окончателните решения на Конституционния съд, с които се разпреди освобождаването му, за да встъпи в

длъжност. Случаят предизвика голяма криза в съдебната система, като Касационният съд предприе безпрецедентната стъпка да отхвърли две решения на Конституционния съд и дори да поиска наказателно разследване на членовете на съда.

### **Кюрдски конфликт и репресии срещу опозицията**

Турция концентрира военната си кампания срещу въоръжената Кюрдска работническа партия (П.) с въздушни удари и удари с дроне в С. И., където се намират базите на П., и в Североизточна С. срещу ръководените от кюрдите и подкрепяни от САЩ Сирийски демократични сили (SDF). Турските въздушни удари са насочени към цивилни обекти, излагайки на риск препитанието им и лишавайки общностите от електричество и други основни услуги. През 2024 г. и към момента на писане, след падането на управлението на сирийския президент Б. А., **Турция продължи да окупира територии в С. С. с декларираната цел да се защити от фактическата администрация на сирийските кюрдски власти и въоръжените групировки, свързани с П..** Турските власти не успяха да ограничат злоупотребите от страна на своите пълномощници от Сирийската национална армия (СНА) и военната полиция в окупираните територии.

**Кюрди и араби в тези райони** са били подложени на произволни арести, насилствени изчезвания, мъчения и малтретиране, сексуално насилие и несправедливи военни процеси. Хиляди са били насилствено разселени, а имуществото, земята и бизнесът им са били конфискувани.

**Стотици кюрдски активисти и бивши парламентаристи, кметове и партийни служители в Турция са в затвора или излежават присъди**, след като са осъдени за терористични престъпления за **законни ненасилствени политически дейности, речи и публикации в социалните медии**. Сред тях са бившите съпредседатели на Народната демократична партия (НДР) С. Демирташ и Фиген Юксекдаг, които са в затвора от 4 ноември 2016 г.; през май те бяха осъдени на дълги присъди, въпреки решенията на ЕСПЧ, разпореждащи незабавното им освобождаване. През октомври лидерът на крайнодясната Партия на националистическото движение, в коалиция с П. на Е., се застъпи за преразглеждане на присъдата доживотен затвор без право на замяна на лидера на П. А. Й., от която той е излежал 25 години, и дори за евентуалното му освобождаване, ако Й. призове П. да се разпусне. **Предложението не се справи с дефицита на правата на кюрдите, който е в основата на десетилетния конфликт между турските военни и П..** Развиващата се ситуация в С. също ще бъде важен фактор за всяко бъдещо разрешаване на кюрдския конфликт. До ноември правителството отстрани двама кметове от РНП и петима от Партията за народно равенство и демокрация (Д.), избрани на изборите през март, позовавайки се на съдебни процеси или разследвания за тероризъм срещу тях. Това беше третият път, когато коалицията от П.-ПНП превзе кюрдските общини в югоизточната част на страната, но първият път, когато кюрдските кметове от РНП бяха отстранени, а в случая с кмета на Есенюрт в И. - и задържани.

Цитираните официални източници съдържат информация за репресивни и дискриминационни действия на управляващата в Турция партия срещу опозиционните партии, вкл. и про-кюрдската, лява политическа партия **Народна демократична партия (НДР)**. Кандидатът обаче не навежда твърдения и не ангажира доказателства не само за членство в опозиционна партия, но и за действия, насочени лично срещу него в това му качество. Официалните данни са за репресивни действия, насочени срещу политици, бивши депутати от НДР, кюрдски активисти и журналисти, свързани с опозиционните

партити, каквито качества Е. Г. не твърди, че притежава, включително не твърди, че е изразявал критично, опозиционно мнение. Твърденията му са, че като симпатизанти на партия Д. полицаите не са ги допускали до офисите на партията и са ги малтретирани за това, че искат да отидат там, но освен недоказани, тези твърдения не представляват съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост по смисъла на чл.8, ал.4 от ЗУБ. С други думи, наведените от кандидата доводи за преследване поради етническа принадлежност, освен като преклудирани, правилно и обосновано са възприети от административния орган като такива, които не попадат в предметния обхват на чл.8, ал.1 от ЗУБ. М. е навел икономически и лични основания за напускане на страната си на произход, които не попадат в този обхват. Действително са налице данни за дискриминационно отношение от страна на работодатели, които използват заплахи, насилие и съкращения на работни места, но насочени към синдикални членове, какъвто Е. Г. не е. Не са наведени твърдения, че същият е имал активност като защитник на правата на човека или активна опозиционна дейност, срещу каквато дейност са налице данни за преследване и несправедливи осъждания. В о.с.з. на 12.11.2025 г. кандидатът заяви, че към момента срещу него няма висящо наказателно производство в страната му на произход. Налице са официални данни, че много политици и бивши депутати от НДР са хвърлени в затвори в Турция по обвинения в тероризъм и обвинения във връзки с П., което е в подкрепа на твърденията на Е. Г., че „в Турция десетки хиляди кюрди без причина и без присъда лежат по затворите“, но действията на преследване следва да се лично насочени към кандидата, каквито твърдения липсват. Не следва да се даде вяра на твърденията относно причините за пребиваване на Е. Г. в затвора, освен поради противоречия в тези твърдения, така и поради наведените доводи, че към момента срещу него няма висящо наказателно производство. По изложените съображения не се подкрепят както от елементите от бежанската история, така и от официалната информация за страната на произход на кандидата, че при евентуално негово връщане в Турция „това ще го застигне и него“ или „ще бъде вкаран за постоянно в затвора“. Твърденията, че при евентуално връщане в Турция „ще се срещне със същите проблеми“ са в подкрепа на икономическите доводи за напускането ѝ, подкрепени с официалните данни, че Турция се сблъска с нарастваща криза на разходите за живот, като общата инфлация достигна над 44%, а инфлацията на храните - над 43% до края на годината, при наличие на значителен сив икономически сектор, достигащ до една трета от икономиката.

Новонаведените доводи за това, че съпругата му е от палестински произход и има новороден син в Турция, са ирелевантни към основанията по чл.8, ал.1 от ЗУБ - основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Съпругата и детето на кандидата живеят в Турция (където е и цялото му рождено семейство), поради което за съпругата и детето не е налице заплаха поради конфликта в ивицата Газа.

По изложените съображения наведените от кандидата доводи в последващата му молба за закрила рег. № УП-35692 от 30.09.2025 г. не отговарят на втората стъпка от проверката, която следва да бъде извършена в производството по допустимост съгласно с член 40, параграф 3 от Директива 2013/32/ЕС, а именно дали тези нови елементи и

факти увеличават в значителна степен вероятността кандидатът да отговори на условията за предоставяне на международна закрила. Административният орган правилно и обосновано е приел, че изложените в новопредставените документи обстоятелства са лични и не попадат в предметния обхват на закрилата по чл.8, ал.1 и чл.9, ал.1 от ЗУБ. Официалната информация относно страната на произход на кандидата не съдържа данни, че при евентуално негово връщане в Турция, той ще бъде изложен на тежките посегателства, посочени в чл.9, ал.1 от ЗУБ, като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

По изложените съображения се налага извод, че процедурата по предварително разглеждане допустимостта на подадената от Е. Г. последваща молба рег.№ УП-35692 от 30.09.2025 г. е проведена според приложимите за нея национални и съюзни процесуални правила, при съблюдаване на основните им принципи и гаранции. С нея чужденецът не да предоставя каквито и да е нови елементи относно личното си положение или страната си на произход, относими към предоставяне на международна закрила по смисъла на чл.8, ал.1 и чл.9, ал.1 от ЗУБ. Като такава тя е лишена от предметен обхват и е недопустима съгласно чл. 13, ал.2 ЗУБ. Ново производство за предоставянето на международна закрила по нея не може да се образува, поради което с нейното недопускане до разглеждане по същество законът не е бил нарушен от страна на интервюиращия орган на ДАБ. След извършената проверка по чл. 168, ал.1 АПК съдът приема оспореното по делото Решение № 134-Х от 16.09.2025 г. на интервюиращ орган при ДАБ е законосъобразно, а жалбата срещу него е неоснователна и като такава следва да се отхвърли. Разноски по делото не се претендират от ответника, поради което съдът не се произнася по дължимостта им. Мотивиран така, съдът

#### РЕШИ:

**ОТХВЪРЛЯ** жалбата на Е. Г., [дата на раждане] , ЛНЧ [ЕГН], гражданин на Република Турция, с адрес в [населено място], [община], област К., срещу Решение № 134-Х от 16.09.2025 г. на интервюиращ орган на ДАБ при МС, с което на основание чл.76б, ал.1, т.2 от ЗУБ не е допусната за разглеждане до производство за предоставяне на международна закрила последващата му молба рег. № УП-35692 от 01.09.2025 г. Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

#### СЪДИЯ: